

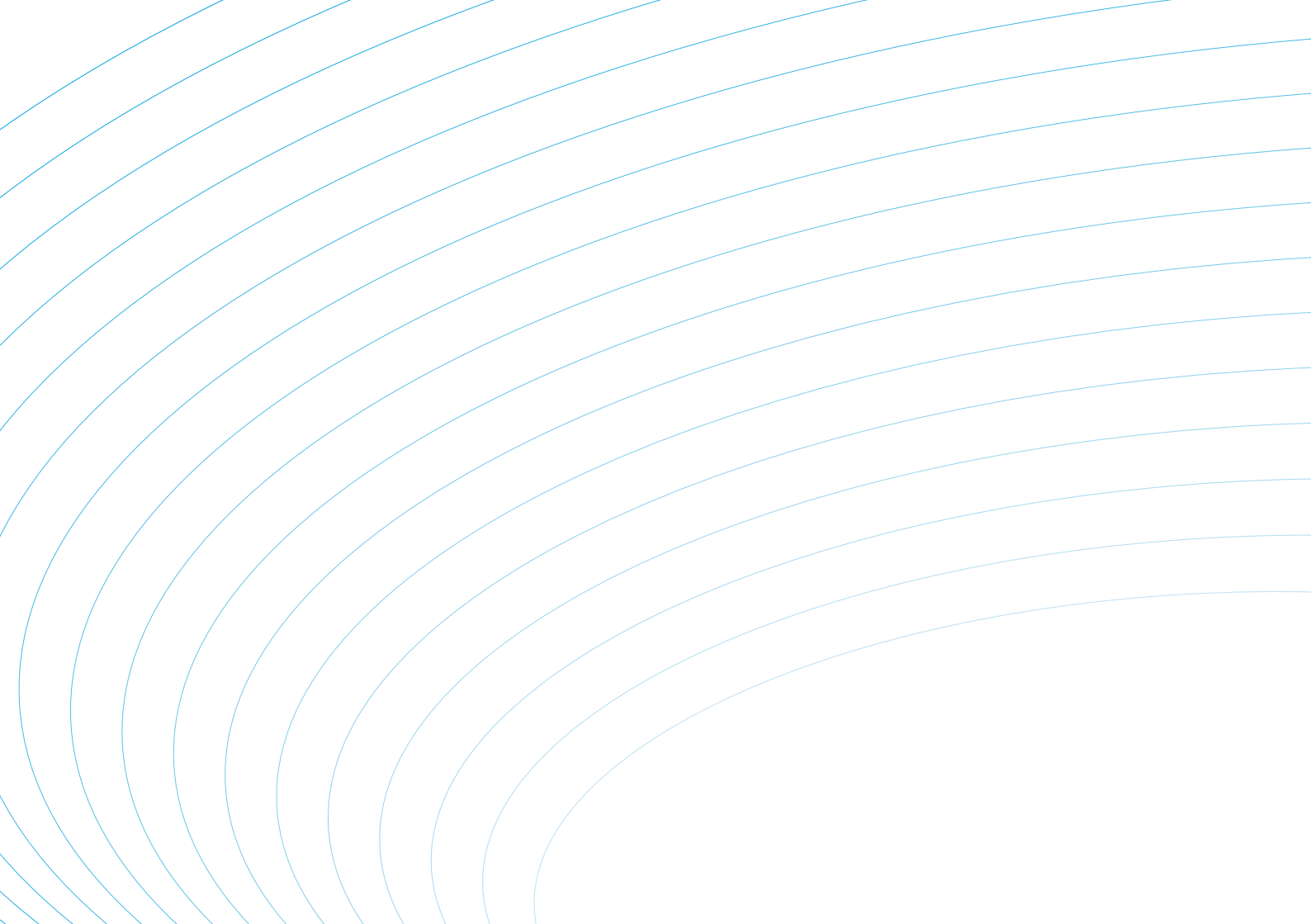


ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE CRNE GORE
EMPLOYMENT AGENCY OF MONTENEGRO

DIREKTORSKA I STRUČNA KONFERENCIJA CENTRA
JAVNIH SLUŽBI ZA ZAPOSŁJAVANJE ZEMALJA
JUGOISTOČNE EVROPE

CPESSEC 2023

21. i 22. septembar, Petrovac, Crne Gora





ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE CRNE GORE
EMPLOYMENT AGENCY OF MONTENEGRO

DIREKTORSKA I STRUČNA KONFERENCIJA CENTRA JAVNIH SLUŽBI ZA ZAPOSŁJAVANJE ZEMALJA JUGOISTOČNE EVROPE

CPESSEC 2023

21. i 22. septembar, Petrovac, Crna Gora



UVOD

Zavod za zapošljavanje Crne Gore organizovao je 22. Direktorsku konferenciju i 21. Stručnu konferenciju Centra javnih službi za zapošljavanje zemalja Jugoistočne Evrope (CPESSEC) u Petrovcu, 21. i 22. septembra 2023. godine.

CPESSEC je formiran u maju 2007. godine potpisivanjem Smjernica o osnivanju. Smjernice su potpisali direktori javnih službi za zapošljavanje Bosne i Hercegovine, Bugarske, Crne Gore, Hrvatske, (Sjeverne) Makedonije, Rumunije, Slovenije, Srbije i Turske. Tokom predsjedavanja Crne Gore 2013. godine CPESSEC-om, deseta članica je postala Mađarska javna služba za zapošljavanje, na sopstveni zahtjev.

Predsjedavanje CPESSEC-om se mijenja na godišnjem nivou, po abecednom redu.

Jedna od obaveza predsjedavajućeg člana je organizovanje Direktorske konferencije i Stručne konferencije, na teme koje su od zajedničkog interesovanja i koje su aktuelne za zemlje članice u tom trenutku. Pored delegacija javnih službi za zapošljavanje zemalja članica, na konferencijama učestvuju i predstavnici nacionalnih ministarstava i socijalnih partnera zemlje domaćina, kao i predstavnici međunarodnih organizacija.

Menadžment Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, na čijem čelu je vršilac dužnosti direktora Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, odlučio je da tema 22. Direktorske konferencije bude »**Migracioni tokovi na tržištu rada – mjere i aktivnosti u cilju zadržavanja kvalifikovane radne snage**«. Za 21. Stručnu konferenciju odabrana je tema »**Obrazovni programi, znanja, vještine i ishodi učenja – usklađenost sa potrebama tržišta rada danas i u budućnosti**«.

Sve zemlje članice potvrdile su učešće na konferencijama.



Direktorsku konferenciju je otvorio vršilac dužnosti direktora Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, **Gzim Hajdinaga**.

Hajdinaga je u svom pozdravnom govoru istakao da se sve zemlje članice CPESSEC-a, među kojima je pet zemalja Evropske unije i pet zemalja Regiona Jugoistočne Evrope, suočavaju s migracijama na tržištu rada koje donose velike izazove za privredu, lokalna tržišta rada, javne službe za zapošljavanje i sisteme u cjelini.

zemlje i dolazak radne snage iz drugih obrazovnih sistema na domaća tržišta rada predstavljaju velike izazove za redovne obrazovne sisteme i sisteme obrazovanja odraslih, koje u najvećoj mjeri realizuju javne službe za zapošljavanje. Iz tih razloga se pred javne službe za zapošljavanje postavljaju veliki zahtjevi, kako bi privrednici mogli da funkcionišu nesmetano i da ostvaruju dodatnu vrijednost za sebe i društvo u cjelini» istakao je Hajdinaga.

Prema njegovim riječima javne službe za zapošljavanje moraju da imaju podršku svih segmenata društva, kako bi na odgovarajući način odgovorili svojim zadacima.

»Potrebna su, prije svega, relevantna istraživanja koja će biti pouzdana baza za ostvarive i održive strategija, a koje će pratiti odgovarajuća zakonska regulativa. Ovakvi skupovi upravo su prilika za razmjenu iskustava i donošenje zaključaka koji će doprinijeti ostvarivanju ciljeva naših institucija i šire zajednice» poručio je Hajdinaga.





Direktor Direktorata za pristup tržištu rada u Ministarstvu rada i socijalnog staranja, Miroslav Azemović rekao je da se Crna Gora i druge zemlje učesnice konferencija susrijeću sa značajnim problemima u obezbeđivanju stručne i kvalifikovane radne snage.

» Očigledan je nedostatak kvalifikovane radne snage, a postoji i izražen nesklad između ponude i tražnje na tržištu rada. Crna Gora se susrijeće s nedostatkom kvalifikovane radne snage u oblasti ugostiteljstva, turizma, poljoprivrede, informacionih tehnologija i u drugim djelatnostima, što značajno usporava privredni razvoj. Postoji više razloga za nedostatak kvalifikovane radne snage, među kojima su unutrašnja i spoljna migracija stanovništva, kao i nedovoljno adekvatna upisna politika koja nedovoljno stimuliše upis učenika sa deficitarnim znanjem« naglasio je Azemović i dodao da dio potrebne radne snage Crna Gora uvozi iz okolnih zemalja Zapadnog Balkana. Razlike u zaradama i bolji standard privlače crnogorske građane da sve više traže ne samo sezonska zaposlenja, već i trajni boravak u tim zemljama, što dodatno komplikuje privrednu djelatnost naročito u oblasti turizma. U narednom periodu je potrebno preduzeti, na nacionalnom nivou, aktivne mjere koje će doprinijeti boljem položaju i perspektivi radne snage u Crnoj Gori.

» Tržištu rada su potrebne reforme koje će biti fokusirane na stvaranje novih radnih mjesta, boljih rješenja koja će garantovati veću zaradu, kvalitet poslova i veću mogućnost za stručno usavršavanje i razvoj zaposlenih, što je posebno važno za turizam. Takođe, potrebno je ojačati politike u oblasti obrazovanja i obuke naročito izvan formalnog obrazovnog sistema. Obrazovni sistem treba da bude fokusiran na sticanje praktičnih znanja i vještina, kako bi se izašlo u susret trenutnoj i projektovanoj potražnji na tržištu rada« kazao je Azemović.



Predsjednik Skupštine Unije poslodavaca Crne Gore, Slaviša Šćekić kazao je da je Crna Gora, i prije negativnih globalnih kretanja, imala problem sa kvalifikovanom radnom snagom.

»Mi nemamo problem samo s kvalifikovanom radnom snagom, imamo generalno problem sa radnom snagom. Kvalifikovanu snagu treba prvo da proizvedemo. Potrebna nam je politička stabilnost, sigurnost, pravna sigurnost, jer politička nesigurnost i nestabilnost stvara sve druge nestabilnosti - pravne, ekonomske...«

Šćekić je ocijenio da moraju postojati zakonski uređeni okviri, u kojima će se poslovati te da nemamo odgovarajuću praksu i vještine.

»Zavodi za zapošljavanje su takođe u nezavidnoj situaciji, jer zavise od ministarstava. Nemamo strategiju razvoja koju će da prate svi oni koji će doći na vlast. Treba stvoriti političku stabilnost i odrediti strategiju razvoja« poručio je Šćekić dodajući da sistemski treba voditi proces obrazovanja kadrova i napraviti državni sistem fleksibilnijim.



Konsultantica u Svjetskoj asocijaciji javnih službi za zapošljavanje/ WAPES, Nicole Clobes je, u prezentaciji pod nazivom »Migracioni tokovi širom svijeta - implikacije na javne službe za zapošljavanje«, upoznala prisutne da u svijetu ima 281 milion međunarodnih migranata. Najznačajniji razlozi za ovako velike migracije su ekonomski dispariteti, političke nestabilnosti, klimatske promjene i demografske promjene.

»To dovodi do velikih zahtjeva koji se postavljaju pred zemlje domaćine, a odnose se na: prepoznavanje i usklađivanje vještina, učenje jezika domaćina i kulturnu integraciju, pružanje informacija o tržištu rada, podršku za ugrožene grupe, socijalnu inkluziju i drugo. Da bi se na pravi način odgovorilo izazovima migracija, neophodna je izgradnja kapaciteta, partnerstvo, digitalizacija, usluge prilagođene potrebama raznih grupa migranata, prikupljanje kvalitetnih podataka, kao i zagovaranje za realizaciju prethodnog« istakla je Clobes.



Predstavnik Evropske fondacije za obuku / ETF, Cristina Mereuta smatra da je neophodno u sistemu obezbijediti stabilno političko okruženje i okruženje za razvoj biznisa kako bi države zadržale kvalifikovanu radnu snagu.

» Takođe, veoma je važno imati na umu da se programske politike preklapaju i da su međusobno povezane, a to znači da će na tržište rada uticati sve mjere koje su uvedene u poreskoj politici, i obratno. Veoma je značajno da se obezbijede kvalifikacije i vještine koje ljudi mogu steći i koristiti, u slučajevima kada se susrijecemo s migracijama. U tom cilju je važno da se povežu javne službe za zapošljavanje, poslodavci i sindikati kako bi obezjedili sistem u kojem takve vještine mogu da budu korišćene« kazala je Mereuta ocjenjujući da je važno koristiti cirkularne migracije, za koje su dobar primjer studenti koji koriste Erasmus i druge programe mobilnosti, koji se radi sticanja vještina mogu izmjestiti iz svoje države

porijekla, a kasnije se vraćati u svoje države i tu nalaziti posao i nastaviti svoje karijere.

»I Crna Gora, kao država kandidat za Evropsku uniju, treba da uradi sve da bi zadržala kvalifikovanu radnu snagu, ali i da omogući mobilnost koja će se dešavati unutar evropskog tržišta rada, za šta su neophodne snažne institucije i legislativa« poručila je Mereuta.



Na konferencije su pozvani, kao posmatrači, predstavnici javnih službi za zapošljavanje Republike Kosova i Republike Albanije. Na poziv za učešće odazvala se Agencija za zapošljavanje Republike Kosovo.

Gost na konferencijama je bio i stalni savjetnik/RTA za Twinning projekat EU »**Jačanje kapaciteta Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za implementaciju mjera aktivne politike zapošljavanja, buduću učešće u Evropskom socijalnom fondu i olakšavanje mobilnosti radne snage**« (TW MN 20 IPA SO 01 22), Slavomír Štastný sa saradnicom Tamarom Mašović.





22. DIREKTORSKA KONFERENCIJA

21. septembar 2023. godine

Cilj 22. Direktorske konferencije »Migracioni tokovi na tržištu rada - mjere i aktivnosti u cilju zadržavanja kvalifikovane radne snage« bio je da se predstave migracioni tokovi na tržištima rada zemalja članica CPESSEC-a, da se predstave mjere i aktivnosti koje su implementirane ili će biti implementirane kako bi se pomoglo zemljama članicama CPESSEC-a da se suoče s ovim izazovima na efikasniji način i kako bi se optimizirali efekti migracionih tokova. Za poslodavce je neophodno obezbijediti adekvatnu radnu snagu, jer postoji deficit radne snage u smislu kvalifikacija, znanja i radnog iskustva potrebnog tržištu rada u svim zemljama.

Moderator Panela je bio Goran Bujanja – VD pomoćnika direktora za Sektor za mjere aktivne politike zapošljavanja iz Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

Panelisti su ukratko predstavili stanje na tržištu rada u svojim zemljama, s akcentom na odlazak radne snage i zapošljavanje stranih državljana. Naglašeno je da je ovaj trend prisutan u svim zemljama članicama CPESSEC-a, uz velike sezonske migracije - odlazak domaćih radnika u inostranstvo na rad tokom turističke sezone. Dok postoji trend odlaska domaćih radnika, u našim zemljama je evidentan i priliv stranih radnika u oblasti turizma i ugostiteljstva tokom sezone. U proteklih nekoliko godina dolazilo je mnogo radnika sa Filipina, Pakistana, Bangladeša...

Najveći nedostatak radne snage je u oblasti zdravstva, informatike, građevinarstva, turizma i ugostiteljstva, obrazovanja. Sve zemlje ulažu značajne napore i sprovode aktivnosti u cilju zadržavanja domaće radne snage i povratka lica koja rade i žive van granica svoje zemlje.

Poseban naglasak stavljen je na

- zaključivanje bilateralnih sporazuma između država kako bi se migracije odvijale u legalnim tokovima, u regulisanim okolnostima i radi precizne statistike;
- sprovođenje mjera aktivne politike zapošljavanja usmjerenih na obuku, prekvalifikaciju i pripremu radne snage za tržište rada u cilju prevazilaženja neravnoteže ponude i potražnje na tržištu rada;
- osmišljavanje programa pripravništva i prakse tokom obrazovnog procesa za mlade u cilju sticanja radnog iskustva za brže i lakše zapošljavanje;
- značaj međuresorske saradnje i zajedničko djelovanje svih aktera na tržištu rada;
- osmišljavanje mjera koje će podsticati povratak radnika u domaćinstvu - oslobađanje od poreza i doprinosa na određeno vrijeme, davanje subvencija osobama koje po povratku žele pokrenuti vlastiti biznis itd;
- povećanje minimalne zarade u sektorima u kojima postoji deficit radne snage u odnosu na minimalnu zaradu na nivou države, kao i održavanje kontakta sa ljudima koji žive, rade i studiraju u inostranstvu radi informisanja o stanju na domaćem tržištu rada, poslovnom okruženju, pogodnostima ukoliko se odluče za povratak.

Učesnici 22. Direktorske konferencije zaključili su sljedeće:

- Intenzivirana saradnja između institucija na državnom nivou, kao i stalna saradnja između javnih službi za zapošljavanje / JSZ u zemljama Jugoistočne Evrope;
- Detaljna analiza potreba tržišta rada i implementacija programa za povećanje zapošljivosti domaće radne snage;
- Praćenje migracionih trendova u cilju dobijanja relevantnih statističkih podataka; praćenje migracionih tokova i njihovog razvoja u okviru legalnih tokova radi sprečavanja zloupotreba;

- Stvaranje fleksibilnog tržišta rada u pogledu vrste ugovora o radu, poboljšanje uslova rada, kao i povećanje zarada;
- Kreiranje i sprovođenje mjera za podsticanje preduzetništva;
- Opšte stvaranje boljeg poslovnog ambijenta koji bi uticao na rast i razvoj poslovnih aktivnosti, što bi stvorilo nova radna mjesta i bolje uslove rada;
- Poboljšanje kvaliteta i kvantiteta usluga koje JSZ pruža radnicima koji dolaze i odlaze iz zemlje, u cilju bolje radne i socijalne integracije, prevencije zloupotreba i dovođenja stranih radnika u nepovoljniji položaj u odnosu na domaće radnike;
- Kontrola zapošljavanja radnika sa tzv. »daljih destinacija«, jer se često dešava da ti radnici koriste zaposlenje u nekoj od zemalja JIE samo kao priliku da dođu u Evropu, a zatim ilegalno emigriraju u neku od zemalja Zapadne Evrope;
- Povećanje mobilnosti domaće radne snage, što se može postići zajedničkim djelovanjem poslodavaca, nezaposlenih i institucija koje prate tržište rada i JSZ - prije svega. Poslodavci treba da ponude bolje uslove rada, pri čemu se to ne odnosi samo na visinu zarada, već i na smještaj, hranu, radno vrijeme i sl. Nezaposlena lica treba da prihvataju ponuđene poslove u većem obimu, a institucije sistema da obezbijede nedostajuća znanja i vještine nezaposlenim licima kako bi zadovoljili potrebe poslodavaca na tržištu rada;
- Kreiranje mjera aktivne politike tržišta rada namijenjenih mladima, s akcentom na diplomirane visokoškolce, čiji je cilj da doprinesu smanjenju nezaposlenosti mladih, olakšaju prelazak mladih iz svijeta obrazovanja u svijet rada;
- Davati smjernice visokoškolskim ustanovama u kreiranju upisne politike, ali i smanjivati odlazak mlade visokoobrazovane radne snage na rad u inostranstvo.

21. STRUČNA KONFERENCIJA

22. septembar 2023. godine

Cilj Stručne konferencije »Obrazovni programi, znanja, vještine i ishodi učenja – usklađenost sa potrebama tržišta rada danas i u budućnosti« bio je da se podstakne rasprava o ulozi javnih službi za zapošljavanje u oblasti usklađenosti cjelokupnog obrazovnog procesa sa potrebama tržišta rada. Intenzitet promjena na tržištu rada, stvaranje novih zanimanja i potreba za usavršavanjem vještina zahtijevaju stalno unapređenje sistema formalnog i neformalnog obrazovanja. Uspjeh dosadašnjeg obezbjeđivanja adekvatne radne snage poslodavcima, kao i podrška u razvojnim planovima, zavisice od sistemskog odgovora institucija sistema, kao i od doprinosa poslodavaca.



Predstavnica Evropske fondacije za obuku / ETF, Cristina Mereuta je u uvodnoj prezentaciji pojasnila značaj 2023. godine koja je proglašena za Evropsku godinu vještina. Naime tokom 2023. godine se naročito promoviše način razmišljanja o prekvalifikaciji i usavršavanju, jačanju konkurentnosti kompanija (posebno malih i srednjih preduzeća), o realizaciji digitalne i zelene tranzicije - na društveno pošten, inkluzivan i pravedan način. Fokus je na motivisanju što većeg broja odraslih da učestvuju u programima cjeloživotnog učenja i obrazovanja odraslih radi povećanja nivoa vještina shodno potrebama tržišta rada i radi sticanja kvalifikacija. U tom smislu se kontinuirano prilagođavaju programi obuke i načini pružanja obuke, kako bi što više odraslih bilo uključeno u proces obrazovanja odraslih, od osnovne pismenosti do viših stručnih kvalifikacija.



Direktor Sektora za obrazovanje i kvalitet u Privrednoj komori Crne Gore, Mladen Perazić je u svom uvodnom izlaganju posebnu pažnju posvetio modernizaciji procesa učenja i korišćenju novih tehnologija, razvoju sistema obrazovanja odraslih u Crnoj Gori, kao i učešću Privredne komore i poslodavaca u kreiranju obrazovnih programa prema potrebama privrede.

»Neophodna je koordinacije i saradnja svih aktera u društvu, kao i stalno prilagođavanje obrazovnih programa i načina obuke odraslih, u skladu s promjenama na tržištu rada, ekonomskim trendovima i informacionim tehnologijama. Zbog odliva obrazovanih kadrova, nepovoljne kvalifikacione strukture te zbog neusklađenosti kvalifikacija obrazovnog sistema s potrebama tržišta rada, poslodavci se kontinuirano suočavaju s nedostatkom kvalitetne radne snage. Na državi je velika odgovornost da kreira i prilagodi sistem obrazovanja i obuke potrebama privrede, kao i da obezbijedi stabilnost sistema«, zaključio je gospodin Perazić.



Moderatorica Panela je bila načelnica Odsjeka za pripremu za zapošljavanje u Zavodu za zapošljavanje Crne Gore, **Alisa Dizdarević**.

Panelisti su analizirali usklađenost osnovnih programa, stečenih znanja i vještina sa potrebama poslodavaca, te razmijenili iskustva o mjerama i aktivnostima Zavoda za zapošljavanje u ovom procesu. Obrađena su pitanja:

- usklađenosti obrazovnih programa (formalnog i neformalnog obrazovanja) s potrebama tržišta rada;
- nedostatak kvalifikovane radne snage (kvalitativne i kvantitativne) uglavnom u primarnim privrednim granama, kao i nedostatak vještina i nizak nivo motivacije za obrazovanje i obuku odraslih;
- identifikacija potreba tržišta rada kroz različite alate (anketa poslodavaca...);
- unapređenje funkcionisanja tržišta rada kroz mjere aktivne politike zapošljavanja, sa akcentom na ranjive grupe;
- dostupnost digitalnih usluga korisnicima usluga (tražiteljima posla i poslodavcima), kao i unapređenje saradnje sa socijalnim partnerima u cilju ulaganja zajedničkih napora u cilju što bolje integracije tražitelja posla u tržište rada.



Javne službe za zapošljavanje zemalja članica CPESSEC-a su nakon iscrpne rasprave usvojile zaključke i preporuke sa 21. Stručne konferencije:

- S obzirom na stanje na tržištu rada, vrlo je teško davati prognoze ili predviđanja koja će znanja i vještine biti potrebna u budućnosti, jer se potrebe tržišta rada veoma brzo mijenjaju. Kako bi brzo odgovorili na ove izazove, javne službe za zapošljavanje treba da pravovremeno identifikuju ove potrebe, kroz kontinuiranu komunikaciju sa poslodavcima i drugim socijalnim partnerima;
- Redizajniranje i inoviranje usluga i mjera kroz intenzivniji razvoj IT sistema i razvoj on-line servisa, efikasnije ciljanje programa podrške zapošljavanju, uvođenje vaučera. itd;
- Uvođenje kraćih modela obuke od tradicionalnih, kao odgovor na zahtjeve za fleksibilnijim oblicima obrazovanja i obuke po ugledu na zemlje Evrope i razvijene zemlje u svijetu;
- Fokus mora da bude na vještinama. Razvoj vještačke inteligencije iziskuje potrebu za intenzivnijim razvojem vještina, a javne službe za zapošljavanje treba da ih prepoznaju i kreiraju programe u tom duhu;
- Izrada programa za podizanje nivoa motivacije odraslih za obrazovanje i obuku;
- Promovisanje kulture cjeloživotnog učenja, kao i razvoj bliske saradnje sa obrazovnim institucijama u ostvarivanju ovog cilja;
- Jačanje saradnje sa socijalnim partnerima i svim ostalim akterima kako bi se zajedničkim naporima pružila podrška tražiocima posla za lakšu integraciju na tržište rada i pomoć poslodavcima u procesu obezbjeđivanja neophodnih ljudskih resursa.

IZJAVE UČESNIKA



Zamjenica direktora Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Ivana Mehle kazala je da u Hrvatskoj, kao i u zemljama regiona, imaju problema da pronađu kvalifikovanu radnu snagu, navodeći da je porasla stopa nezaposlenosti i da se teško dolazi do određenih kadrova.

» *»Najviše radne snage nam nedostaje iz građevinskog sektora, ali iz ugostiteljstva i turizma. Takođe, u posljednje vrijeme je prisutan nedostatak kadrova iz oblasti zdravstva, obrazovanja i IT-a«, navela je gospođa Mehle.*

Gradani Hrvatske danas više ne odlaze u države Evropske unije – Njemačku, Austriju i Irsku isključivo radi rješavanja egzistencijalnih problema, već zbog većih mogućnosti, boljeg životnog standarda, ali i zbog većih penzija.

»Ono što Hrvatski zavod za zapošljavanje čini je kontinuirano obrazovanje osoba koje su nezaposlene kako bismo povećali njihove kompetencije i vještine, da bi barem djelimično zadovoljili potrebe tržišta rada. Takođe, velika sredstva ulažemo u obrazovanje odraslih osoba kako bi se njihova znanja i vještine povećali kroz sistem vaučera« izjavila je gospođa Mahle. «



Ukazala je i da Hrvatski zavod za zapošljavanje sprovodi mjeru »Biram Hrvatsku« koja je namijenjena osobama koje se vraćaju iz država Evropske unije u Hrvatsku i otvaraju svoje firme, za koju kao podsticaj dobijaju sredstva.



Vršiteljka dužnosti generalne direktorice Zavoda Republike Slovenije za zapošljavanje, Greta Metka Barbo Škerbinc rekla je da je u Sloveniji velika tražnja za radnom snagom nakon pandemije virusa Corona, a u posljednje vrijeme je prouzrokovana velikim vremenskim nepogodama, poplavama i klizištima, kojima je oštećeno mnogo biznisa.

» *Trenutno svu našu snagu usmjeravamo na sanaciju štete, pa nam je radna snaga još više potrebna u građevinarstvu, transportu, socijalnoj brizi. Za oporavak države biće potrebne godine i radnici, koje ni ranije nismo imali, a koji nam danas još više trebaju*«, rekla je Barbo Škerbinc.

Ukazala je da Zavod Republike Slovenije za zapošljavanje sprovodi mjere za zapošljavanje kojima prilagođavaju postupke za dolazak stranih radnika u Sloveniju.



Šef Odsjeka za domaće tržište rada u Agenciji za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine, Siniša Veselinović kazao je da je u Bosni i Hercegovini najveći izazov zadržati radno aktivno stanovništvo, navodeći da su radnici iz Bosne i Hercegovine traženi naročito u državama Evropske unije.

»Pošto imamo Sporazum o zapošljavanju sa Slovenijom i dobru saradnju sa Hrvatskom, Austrijom i Njemačkom, imamo tendenciju da radnici odlaze u te države. Evidentan je problem u državi sa zanimanjima u građevinskoj djelatnosti, u oblasti turizma i ugostiteljstva. Javne službe zapošljavanja pokušavaju da to previzidu kroz programe podrške preduzećima, kako bi radnici ostali da rade u njima i to povratom dijela uplaćenih poreza, sufinansiranjem neto i bruto plata«, rekao je Veselinović.



Podsjetio je učesnike da je tokom Direktorske konferencije CPESSEC-a u Skoplju 2022.godine inicirano i prihvaćeno da se javnim službama za zapošljavanje Republike Kosovo i Republike Albanije ukaže na prednosti članstva u Centru javnih službi za zapošljavanje zemalja Jugoistočne Evrope. Njihovim članstvom bi sve javne službe za zapošljavanje zemalja Regiona bile u jednoj organizaciji, što bi im omogućilo da se zajedničkim naporima i većom snagom suočavaju sa predstojećim izazovima.

Na kraju Direktorske i Stručne konferencije, VD direktora Zavoda za zapošljavanje Crne Gore **Gzim Hajdinaga**, predao je Predsjedavanje 2024. godine, predsjedniku Upravnog odbora Nacionalne agencije za zapošljavanje Rumunije, **Florinu Irinelu Cotosmanu**.

On se zahvalio svim govornicima, učesnicima i panelistima na učešću i konstruktivnim diskusijama. Istakao je značaj ovakvih skupova za razmjenu znanja i iskustava, kao i za bližu saradnju zemalja članica CPESSEC-a u budućnosti. Hajdinaga je istakao važnost tema o kojima je razgovarano, jer one u velikoj mjeri utiču ne samo na zemlje učesnice, već na Evropu i šire.

Hajdinaga je prihvatio da u narednom periodu promovirati rad CPESSEC-a i u tom smislu obavio je razgovor sa kolegama sa Kosova i Albanije vezano za njihovo članstvo. Izrazio je očekivanja da će ove dvije institucije uskoro biti punopravni članovi CPESSEC-a.

Kolegama iz Nacionalne službe za zapošljavanje Rumunije Hajdinaga je poželio uspješan rad i predsjedavanje 2024. godine.

Predsjednik Upravnog odbora Nacionalne službe za zapošljavanje, Florin Irinel Cotosman, zahvalio je Hajdinagi na gostoprimstvu i čestitao na uspješno organizovanim konferencijama. Naglasio je da se Nacionalna agencija za zapošljavanje Rumunije suočava sa velikim odlivom kvalifikovanog kadra, ali u saradnji sa socijalnim partnerima nastoje da zamijene nedostajući kadar. Javna služba za zapošljavanje Rumunije se kontinuirano razvija i modernizuje, na zadovoljstvo nezaposlenih, poslodavaca i svih ostalih klijenata. Cotosman, također, je rekao da ga veoma raduje što je preuzeo predsjedavanje Centrom za javne službe za zapošljavanje zemalja Jugoistočne Evrope i pozvao na ponovno okupljanje, u Rumuniji.



UČESNICI NA KONFERENCIJAMA CPESSEC-A

DELEGACIJE ZEMALJA ČLANICA

Bosna i Hercegovina

Vedad HINDIJA - direktor

Siniša VESELINOVIĆ

Sanela MEŠANOVIĆ

Nemanja Mičić

Bugarska

Kremena KALCHEVA - direktorica

Donka ZHELYAZKOVA

Penka VALCHEVA

Hrvatska

Ivana MEHLE – pomoćnica direktora

Kristina MAZALIN

Vilma MOSTAHINIĆ

Sjeverna Makedonija

Bekim MURATI – direktor

Veton OSMANI

Violeta STOJANOVIĆ

Rumunija

Florin Irinel COTOSMAN – predsjednik Upravnog odbora

Daniel STANCIU - direktor

Petru BLANARIU

Slovenija

Greta Metka BARBO ŠKERBINC – VD direktorice

Anka RODE

Brigita VONČINA

Turska

Oğuzhan KÜPELİ

Atif GÜRLEVİK

Mađarska

Tibor Bors BORBELY-PECZE, Dr.

POSMATRAČI

EU – TWINNING PROGRAM

Slavomir Štastný

Tamara Mašović

KOSOVO

Muhamet KLINAKU
- Direktor Sektora

Mr. Fadil OSMANI

Njomza MUSA BAHOLLI

GOSTI

Mirsad Azemović – Ministarstvo rada
i socijalnog staranja

Slaviša Šćekić – Unija poslodavaca
Crne Gore

Mladen Perazić – Privredna komora
Crne Gore

Nicole Clobes – WAPES

Cristina Mereuta – ETF

DOMAĆIN – ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE CRNE GORE

Gzim Hajdinaga – VD direktora

Jovan Kostić –

VD pomoćnika direktora

Goran Bujanja –

VD pomoćnika direktora

Aleksandar Rakočević –

VD pomoćnika direktora

Saša Stijepović

Sabina Kujović

Mihailo Nikčević

Branka Vukašinović

Svetlana Bracanović

Đorđe Bojanić

Željko Rolović

UPRAVNI ODBOR

Dejan Vojvodić – Predsjednik UO

Mevludin Dizdarević

ORGANIZACIONI TIM

Branka Racković

Sanja Petrović

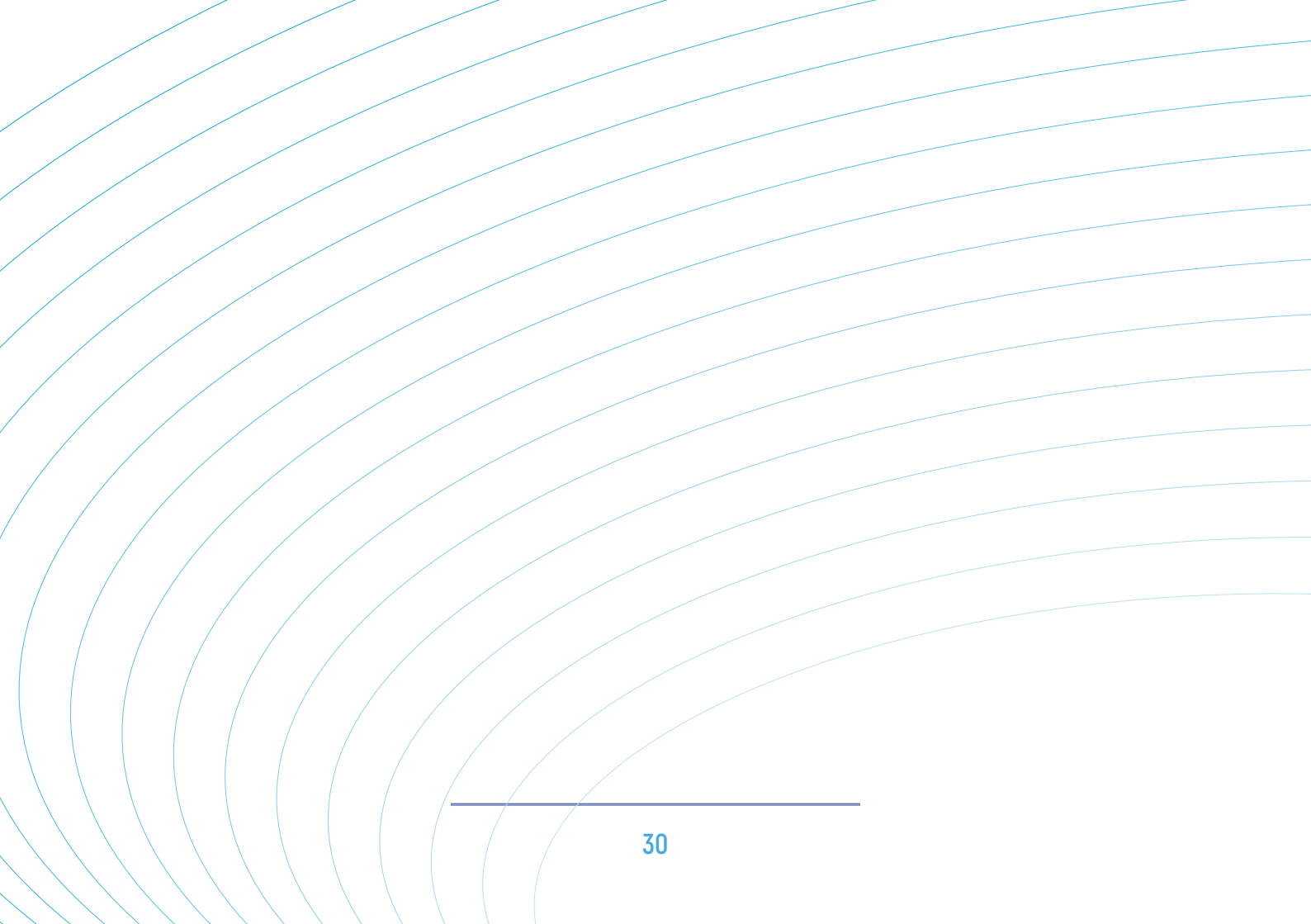
Gordana Vukčević

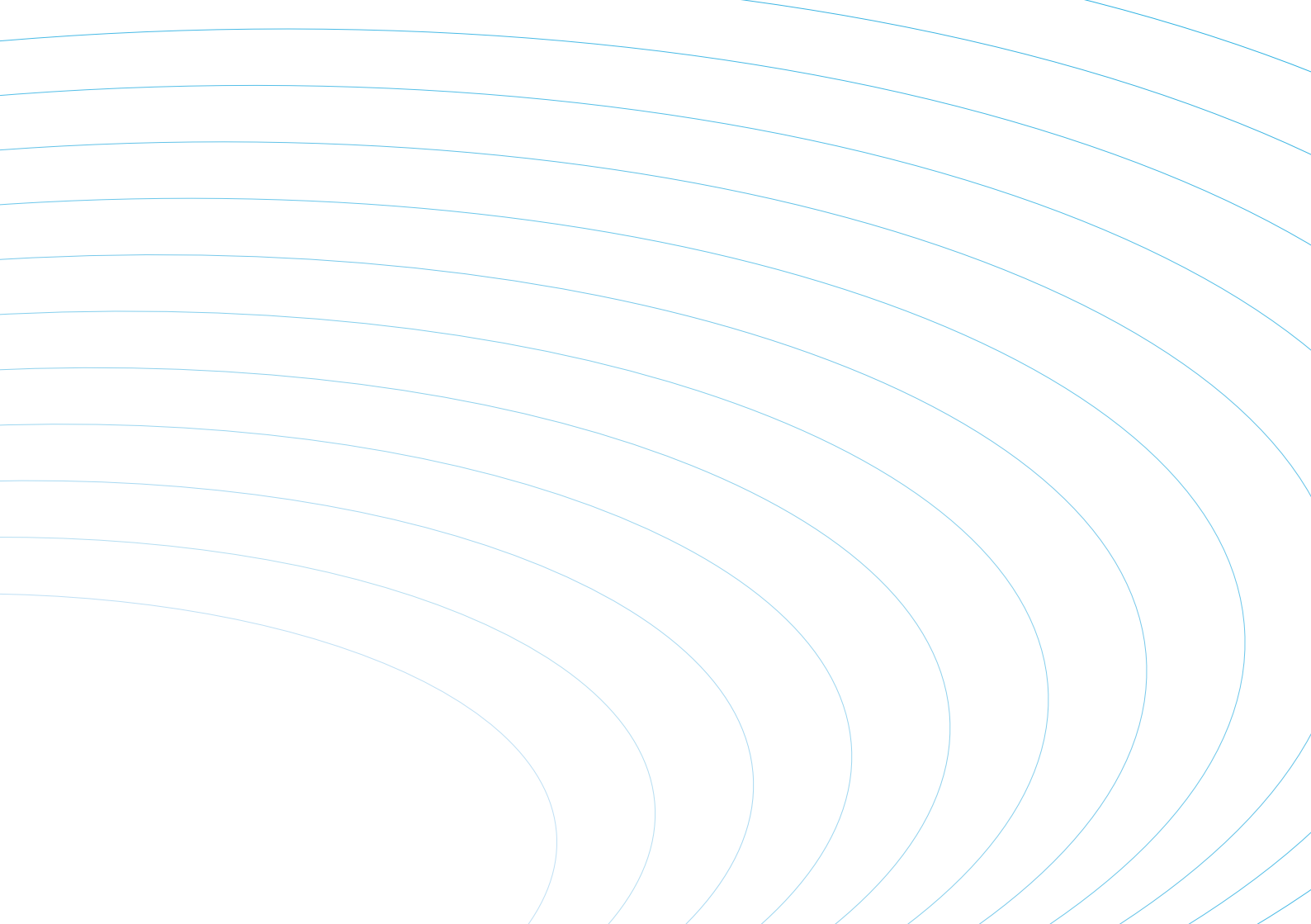
Sonja Ivanović

Dajana Radulović

Alisa Dizdarević

Valentino Camaj







ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE CRNE GORE
EMPLOYMENT AGENCY OF MONTENEGRO



www.zzzcg.me.